

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823010531
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3823010531.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Michala Eliaša, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. X.X.XXXX v C., trvale bytom D. E., F. XXX, G. H., vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava trestne stíhanému pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. d), § 139 ods. 1 písm. c), § 127 ods. 4 Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.10.2023, prejednal odvolanie obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.8.2023, sp. zn. 2T/58/2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. d), písm. e), ods.2 Tr.por. z r u š u j ú s a v napadnutom rozsudku výroky o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods.3 Tr.por. sa obžalovaný A. B.

odsudzuje

podľa § 360 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. l), n) § 37 písm. m), § 39 ods. 2 písm. c), písm.d) Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 49 ods.1 písm.a) a § 50 ods.1 Tr. zákona sa obžalovanému podmieniene odkladá výkon trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 1 (jeden) rok.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku ostávajú týmto rozhodnutím nedotknuté.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.8.2023, sp. zn. 2T/58/2023 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. d), § 139 ods. 1 písm. c), § 127 ods. 4 Trestného zákona Tr. zákona na tom skutkovom základe, že dňa 02.06.2023 okolo 21.55 h v Hornej Vsi, časť Rudica, okres Prievidza, v detskej izbe domu číslo 329 pod vplyvom alkoholu počas slovnej roztržky so svojou manželkou I. J. B., ktorá ležala v posteli, túto chytil oboma rukami za pyžamo v oblasti hrudníka, stiahol ju z postele a vyhrážal sa jej zabitím, po čom ho od poškodenej odtiahol ich syn J. B., čo poškodená využila, ušla, mobilným telefónom zavolať políciu a vybehla von z domu, kde čakala políciu, pričom jeho konanie u nej vzbudilo obavu o jej život a zdravie a mala strach, že svoje vyhrážky splní.

Za to bol odsúdený podľa § 360 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. l),n) § 37 písm. m), § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 per analogiam Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov nepodmieniene so

zaradením na jeho výkon podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne bolo obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Citovaný rozsudok súdu okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože proti nemu podal odvolanie obžalovaný spolu s jeho obhajcom do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku. Odvolanie smerovalo proti výrokom o treste a ochrannom opatrení. Následne obžalovaný prostredníctvom obhajcu odvolanie písomne odôvodnil. Obhajoba v písomných dôvodoch odvolania uviedla nasledovné:

„Nesúhlasím s uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody a ani ochranného liečenia ústavnou formou.

Podľa môjho názoru druh a výmera trestu by mali byť aj v mojom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým okolnostiam veci, teda najmä spôsobu spáchania skutku a jeho následku, pohnútku, mojej osobe, mojim pomerom, a to najmä osobným, rodinným, majetkovým, ako aj možnostiam nápravy. Pri individualizácii trestu v mojom prípade súd podľa mňa postupoval voči mne neprimerane prísne a vôbec nezohľadňoval okolnosti za ktorých ku skutku došlo, ani to, aby trest v zmysle § 34 ods.3 Trestného zákona mal čo najmenší vplyv na moju rodinu a mne blízke osoby.

Podľa môjho názoru ja nie som páchatel', ktorý je nenapraviteľný, na ktorého by sa nedalo úspešne ešte pôsobiť aj inak, než prísne represívne, teda nepodmienečným trestom odňatia slobody. Mám veľké poučenie z tejto veci, nepochybne aj samotný výkon väzby prispel k uvedomeniu, že problémy v manželskom spoluzití nie je možné riešiť konfliktné. Podľa mňa bolo aj výsluchom svedka J. B. na hlavnom pojednávaní súdu preukázané, že konflikty v našej domácnosti vyvolávala vo väčšine prípadov manželka. Bolo tomu tak aj v tomto prípade, keď konflikt bol vyprovokovaný nevhodnými urážkami zo strany poškodenej, bez ktorých by určite ku konfliktu a ani ku skutku, ku ktorému som sa priznal, nedošlo. Ja som konflikt nevyvolal i keď je pravdou, že som na nevhodné a provokujúce slová manželky nereagoval napr. odídením z miestnosti alebo ignorovaním jej provokácie. Je pravda, že som situáciu nezvládol, no nepovažujem za správne ani spravodlivé, aby sa okolnosti incidentu brali do úvahy len v môj neprospech. Ja som nebol predsa iniciátorom incidentu. Mám z neho trpké poučenie a nemám záujem, aby sa niečo také zopakovalo.

Ja nie som kriminálne narušenou osobou, okrem vedenia vozidla pod vplyvom alkoholu v jedenkrát v minulosti, za ktorý skutok mi bol uložený peňažný trest, ktorý som zaplatil, som nemal nikdy problémy so zákonom. Ja som peňažný trest zaplatil a hľadá sa na mňa ako by som odsúdený nebol. Po mojom odsúdení aj k trestu zákazu činnosti som sám z vlastnej iniciatívy nastúpil na dobrovoľnú protialkoholickú ústavnú liečbu a následne som komunikoval ambulantne s psychiatričkou A. D. a abstinoval som dlhodobo. Teda som schopný si uvedomiť že požívanie alkoholu aj v malom množstve je škodlivé.

Uloženie trestu a ochranného opatrenia v mojom prípade úzko súvisia. Podľa mňa uloženie nepodmienečného trestu a ochranného liečenia ústavnou formou ma na neprimerane dlhú dobu zbavujú možnosti pracovať, zabezpečovať finančné prostriedky predovšetkým pre deti, ktoré sú odkázané na moju pomoc. Som živnostník, riadne pracujem, dlhodobo vykonávam zámočnícke a zväračské práce a nikdy som nemal s prácou ani s firmou pre ktorú práce vykonávam žiadne problémy. Pri výkone živnosti som nikdy nepožíval alkohol, do práce dochádzam derme autom. Nikdy som v práci nevymeškal, som pri práci ako zdroja obživy pre mňa i rodinu, zodpovedný. Nie som teda porušovateľom povinností, osobou asociálnou, či neprispôsobivou a poukazujem aj na výpoveď mojej manželky aj na hlavnom pojednávaní, podľa ktorej sa správam prevažne normálne, k našim deťom sa správam slušne, mám s nimi silný citový vzťah, vypovedala tak ako je pravda, že som veľmi pracovitý, zručný.

Podľa môjho názoru to, že riadne pracujem, že si udržiavam vysokú úroveň svojich pracovných zručností, nasvedčuje tomu, že nie som alkoholik, ktorého nezaujímá nič len on sám, ja mám záujem sa starať o rodinu, o deti, pomáhať jej teraz aj v budúcnosti, mám svoje deti veľmi rád a viem, že ak by som sa dopustil opakovane podobného konania za ktoré som stíhaný, mohol by som „stratiť“ aj svoje deti.

Podľa môjho názoru je v mojom prípade uloženie podmieneného trestu odňatia slobody primerané, vhodné a účelné s prihliadnutím k mojej osobe, závažnosti následku i mojim pomerom, najmä tiež k tomu, aby trest neprimerane nepostihol aj moje deti.

Ja som sa aj počas výkonu trestu zákazu činnosti osvedčil, vodičské oprávnenie mi bolo podmienne vrátené, aby som mohol riadiť auto a najmä pracovať.

Ďalším dôvodom pre uloženie podmieneného trestu odňatia slobody ako aj na uloženie ochranného liečenia ambulantnou formou je to, že s nami žije aj moja matka, a to v malom rodinnom domku ktorý som jej postavil hneď vedľa nášho pôvodne rodičovského domu, ktorý som sám zrekonštruoval a zabezpečujem sám udržiavanie oboch domov. Moja matka má 76 rokov a taktiež potrebuje moju pomoc nielen pri bežnej údržbe domu ale aj príprave palivového dreva potrebného na vykurovanie oboch domov a moje väznenie ju neprimerane zaťažuje, nakoľko už nie je schopná si tieto veci sama zabezpečiť. Rodičia mi darovali polovicu rodinného domu a polovicu darovali manželke a mám preto voči matke, nakoľko otec už nežije, záväzky pomáhať jej osobne. Moja matka sa dlhodobo starala o naše deti namiesto manželky počas doby keď som rekonštruoval dom a manželka si zvyšovala svoju kvalifikáciu mimo miesta bydliska a ja mám teda aj morálny záväzok všestranne matke pomáhať. Preto musím však byť doma a nie vo väzení alebo v ústave.

Ja som prejavil v konaní svoju ľútosť, dokážem ovládať požívanie alkoholu a som pripravený na trvalú abstinenciu. Je mi veľmi ľúto že som problémy s manželkou neriešil racionálne ale skratovo, pod vplyvom emócií a alkoholu. Nerozumieme si už viac rokov a našimi nedorozumeniami trpia najmä naše deti. K synom mám pozitívny vzťah, vždy som sa o nich staral, aby im nič nechýbalo, po materiálnej stránke som rodinu vždy zabezpečoval. Deťom sa dosť venujem, chodíme na spoločné výlety, kúpať sa, na turistiku do lesa a pod. Manželke som sa snažil tolerovať spôsob jej života, vedie spoločenský život, ja som skôr introvert. Ona rada chodí do spoločnosti, tri krát do týždňa do posilňovne, ku kaderničke, kozmetičke, ale nič z toho mi nevadilo. Jedno čo mi prekážalo bolo to, že začala chodiť domov v neskorých večerných hodinách a keď sa to opakovalo viackrát za mesiac, je pravda, že som si po práci doma niečo vypil, čo bola skutočne chyba. Ja som manželku nikdy nezbil, nikdy som jej neublížil ani v minulosti ani pri skutku, za ktorý som bol odsúdený. Povedal som len jednu nevhodnú vetu v rozrušení, za ktorú som sa ocitol zo dňa na deň vo väzení. Je mi to úprimne ľúto, nechal som sa vyprovokovať a bola to obrovská chyba. Manželka má však tendenciu zveličovať, ak by bola pravda to, že by som sa bol opakovane voči nej nevhodne správal, dokonca násilne, nebola by zotrvala v našej domácnosti, jej rodičia žijú sami vo veľkou rodinnom dome vo vzdialenosti cca 3 km od nášho domu. Manželka je samostatná, a to aj ekonomicky, ak by skutočne mala zo mňa strach a cítila sa ohrozená, nebývala by v našej domácnosti. Ja som nadobudol presvedčenie, že manželka ma z domu chce vyštváť, preto vyvoláva väčšinu nedorozumení čo potvrdil aj syn J.. Ja nechodím do krčmy, nepožívam alkohol s kamarátmi, netrávim čas mimo domácnosti, sama manželka i syn uviedli, že ma nevideli požívať alkohol. Ja nepožívam alkohol vo veľkých množstvách, je pravda, že si vypijem pivo, dve po práci doma, keďže aj v práci aj okolo domov a záhrady ťažko pracujem. Manželke vadí aj to.

Ja nesúhlasím s uložením ústavného liečenia, ale keďže si uvedomujem, že musím byť trvalým abstinentom, som ochotný sa podrobiť ambulantnej liečbe. Nikdy som sa nútene ani ambulantnej liečbe nepodroboval. Vzťah osoby podrobujúcej sa liečbe k samotnej liečbe a jej forme je prvým a zásadným predpokladom úspešnosti liečby. Ja mám záujem sa z vyššie uvádzaných dôvodov podrobiť ambulantnej forme liečby závislosti na alkohole. Túto môžem absolvovať i počas podmieneného výkonu trestu odňatia slobody, resp. po výkone trestu, nakoľko ústavnú formu liečby nemôžem absolvovať počas výkonu trestu odňatia slobody v ÚVTOS.

Ja mám teda nesúhlasný postoj k ústavnej forme liečby keď je u mňa možnosť aj ambulantnej liečby, ku ktorej mám pozitívny náhľad a som osobne motivovaný sa jej podrobiť. Táto motivácia jej základným predpokladom pre úspešnosť liečby. Ja nesúhlasím s tým, že moja iniciatíva v minulosti podrobiť sa ústavnej forme liečby na dobrovoľnej báze bola aj znalcom aj súdom vyhodnotená vlastne v môj neprospech. Ak by som sa nebol podroboval dobrovoľnej liečbe, zjavne by mi bola prvý krát ukladaná ambulantná forma liečby. Aj znalec, keď som s ním komunikoval pri vyšetrení ma informoval, že mi bude navrhovať ambulantnú formu liečby. Nielen preto, že nie som takým požívateľom alkoholu, ktorému závislosť bráni v riadnom výkone práce, v zabezpečovaní rodiny a v starostlivosti o deti, ale aj z dôvodu, že musel vnímať moju ochotu sa ambulantnej liečbe podrobiť. Argumentácia znalca pri jeho výsluchu

na pojednávaní, že som zlyhal pri liečbe a jeho rodinný príslušník sa zo závislosti na alkohole ktorá mu bránila už v dochádzke do práce liečil ústavne, neobstojí, považujem ju za nesprávnu, nakoľko ja som nikdy nemal problémy s dochádzkou do práce, nikdy som nepožíval alkohol v takom množstve a v takom rozsahu aby som nemohol vykonávať riadne svoju prácu.

Mňa znalec vyšetril vo väzbe v priebehu 20 minút. Pri vyšetrení si znalec zapísal len základné údaje, viedli sme neformálny rozhovor, rozprával mi, že chodí v jeho veku vyše 80 rokov ešte lyžovať, prekvapil ma v porovnaní s vyšetreniami v ústave a aj psychiatricky u A. D. spôsob rozhovoru, nakoľko som očakával profesionálne otázky v súvislosti so zisťovaním miery závislosti na alkohole, pri vyšetrení absentoval skrining, dotazník, neboli mi položené žiadne otázky smerujúce k môjmu zdravotnému stavu, vrátane telesných komplikácií, abstinenčnej symptomatiky, absentoval test na prípadne znížené kognitívne funkcie, otázky k telesným poškodeniam, ochoreniu orgánov v dôsledku požívania alkoholu, (poškodenie pečene, telesné poškodenia v dôsledku úrazov z pitia, z fyzických incidentov a pod), otázky ohľadom druhu a množstva požívaného alkoholu, frekvencie požívania alkoholu, absencie v práci a iné smerujúce k zisteniu závažnosti následkov požívania alkoholu a teda aj zistenie skutočností rozhodujúcich pre uloženie formy liečenia.

Keďže znalec vyššie uvedené okolnosti neskúmal a vyšetrenie bolo prerušené pre obednú prestávku, znalec mi po krátkom neformálnom rozhovore oznámil, že navrhne ambulantnú liečbu, s čím som slovne súhlasil. Znalec sa po prestávke už nevrátil a žiadne iné vyšetrenie neprebehlo. Preto ma veľmi prekvapil znalecký posudok so záverom, že mi navrhuje ústavnú liečbu, na ktorom doporčení zotrval i vo výsluchu na hlavnom pojednávaní, ktorý výsluch znalca som navrhol.

Podľa mňa závery znalca, že doporučuje súdu uloženie ústavnej liečby sú neodborné, pretože znalec poskytol súdu len všeobecné informácie, nie konkrétne z akého dôvodu, a prečo odporúča ústavné liečenie. Neuviedol žiadne relevantný dôvod, ako zistil, že nie som schopný sa zbaviť požívania alkoholu bez zbavenia osobnej slobody, teda ambulantnou formou. Ja nevykazujem žiadne znaky ťažkého alkoholizmu, nebolo konštatované, že mám poškodené kognitívne funkcie, ja som po dobrovoľnej liečbe absolvoval psychotesty ako aj testy na vodičský preukaz skupiny „C“ cez digitálny systém na plný počet bodov. Vodičský preukaz mi bol vrátený aj na základe vyšetrenia u psychiatricky A. D. a zastávam stanovisko, že ak by som bol taký alkoholik u ktorého je nevyhnutné len ústavné liečenie, nebol by som uvedený preskúšanie a testy u psychiatra úspešne absolvoval s takým výsledkom.

Zo záverov znaleckého posudku znalca nevyplýva, z akých zistení znalec vychádzal, aké metódy použil, keď dospel k záveru, že nemožno odporučiť uloženie ambulantnej formy liečby. Z vyššie uvedených dôvodov je v podstatnej časti, a to miery závislosti a formy liečby závislosti znalecký posudok nepreskúmateľný. V posudku v zmysle ustálenej judikatúry nie je uvedené, akou cestou a na základe akých odborných zistení znalec ku svojim záverom dospel. Súd by podľa súdnej praxe nemal nekriticky preberať závery takého znaleckého posudku. Znalecký posudok, ktorý nie je preskúmateľný pre absenciu odborných dôvodov a cesty k ich zisteniu, nie je dôkazom, ale len tvrdením, ktoré nie je možné overiť.

Ja zastávam stanovisko, že názor znalca, ktorý si okresný súd osvojil, že ma treba izolovať pri ukladaní formy liečby v ústave, nie je odborne podložený. Ja nie som osobou nebezpečnou pre spoločnosť, resp. osobou, ktorej pobyt by bol na slobode nebezpečný a závery znalca sú výsledkom konzervatívneho prístupu k liečbe negatívne ovplyvnené skúsenosťou z jeho vlastnej rodiny tak ako som vyššie uviedol. Súčasný odborne preferovaný restoratívny prístup aj k prevýchove páchatel'a je orientovaný na obnovenie schopnosti páchatel'a zaradiť sa do obvyklého spoločensky akceptovaného spôsobu života a nie len jeho trestanie, pričom pre úspešnosť takéhoto prístupu je práve nevhodné izolovanie páchatel'a od rodiny, ako si nesprávne myslí znalec. Problém vznikol v našej rodine, z našich vzájomných vzťahov a naša rodina je miestom a prostredím ktoré má prispieť k odstráneniu problému. Komunikácia v rodine medzi mnou a jej ostatnými členmi, vrátane detí aj počas mojej liečby nielen lepšie prispieje k odstráneniu príčin vedúcich k trestnému skutku ale je spôsobilá motivovať i mňa k úspešnosti liečby a umožniť tak i ekonomicky rodinu nepostihnúť. K úspešnému výsledku určite prispieje i môj denný výkon práce a môj pocit úspešnosti a užitočnosti popri liečbe.

Podľa môjho názoru, pokiaľ znalec opiera svoje závery len o domnienky alebo bližšie neodôvodnené poznatky z jeho praxe, je takto spracovaný znalecký posudok nepresvedčivý. Znalecký posudok sa nemôže opierať len o subjektívny názor znalca. Na svojom subjektívnom názore znalec zotrval aj vo

výsluchu na hlavnom pojednávaní. Znalecká činnosť je vykonávaná osobami, ktoré sú licencované zo strany štátu, preto je obzvlášť dôležité, aby znalecká činnosť bola vykonávaná v súlade s právnou úpravou. Riadnym vykonávaním znaleckej činnosti sa rozumie, že znalecké posudky musia byť riadne odôvodnené. V opačnom prípade sú úkony znaleckej činnosti nepreskúmateľné, čo môže mať negatívne následky na osoby, ktorých práva alebo právnom chránené záujmy sú alebo môžu byť dotknuté výsledkom znaleckej činnosti. Som presvedčený, že znalecký posudok vyhotovený za znaleckú organizáciu A. K. vyššie uvedené zákonné požiadavky nespĺňa a teda nemôže byť relevantným podkladom pre rozhodnutie o uložení ochranného liečenia súdom.

Pretože znalecký posudok nemožno považovať za odborne správny a náležité odôvodnený, navrhujem, aby bol v súdnom konaní ustanovený iný, nový znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie na posúdenie miery mojej závislosti na alkohole a odborného posúdenia uloženia formy prípadného liečenia.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 321 ods. 1/ písm. b,c,d, Trestného poriadku zrušil vo výroku o treste a ochrannom opatrení a aby mi postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil primeraný trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v dolnej polovici trestnej sadzby a aby v časti o uložení ochranného opatrenia vec vrátil okresnému súdu za účelom doplnenia dokazovania v zmysle dôvodov odvolania - ustanovenia iného znalca z editoru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a následne nového rozhodnutia o uložení ochranného opatrenia.“

Prokurátor prítomný pri vyhlásení napadnutého rozsudku sa vzdal práva na podanie odvolania voči nemu.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obžalovaného, prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie ako nedôvodné zamietnuť. Obžalovaný navrhol odvolaniu vyhovieť, zrušiť napadnutý rozsudok vo výrokoch o uložení treste a ochrannom opatrení a uložiť podmienený trest odňatia slobody a ochranné liečenie ambulantnou formou.

Krajský súd ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. poriadku, na podklade podaného odvolania na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku okresného súdu o uložení treste odňatia slobody, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytýkaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je sčasti dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním obžalovaného napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o uložení treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, vrátane výroku o uložení ochranného liečenia, z obsahu odvolania obžalovaného a jeho dôvodov vyplýva, že v podanom odvolaní nie sú vytýkané chyby takéhoto procesného charakteru, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu ani existenciu takýchto procesných chýb, v odvolaní nevytýkaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por.

Na základe preskúmania veci odvolací súd zistil, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, ktoré vyhlásenie okresný súd prijal podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Na základe tohto postupu okresný súd rozhodol napadnutým rozsudkom o vine obžalovaného, ktoré rozhodnutie o vine je nenapadnuteľné odvolaním.

Preto prieskumná povinnosť odvolacieho súdu sa v tomto prípade nemohla vzťahovať na výroky o vine obžalovanej, ale predmetom posudzovania správnosti a zákonnosti mohli byť len odvolaním obžalovaného napadnuté výroky o uložení treste a ochrannom liečení obžalovanému.

Z odôvodnenia odvolania obžalovaného a vyjadrení jeho obhajcu na verejnom zasadnutí vyplýva, že obžalovaný namietal uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody v rozpore s Trestným zákonom a jeho neprimeranú prísnosť v zmysle § 321 ods. 1 písm. d) a e) Tr. poriadku a nepreskúmateľnosť

dôvodov uloženia ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou zakladajúcu podľa jeho názoru odvolací dôvod v zmysle § 321 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku. S argumentáciou obžalovaného proti uloženiu nepodmienečného trestu odňatia slobody a jeho neprimeranej prísnosti sa odvolací súd stotožnil, nie však už s námietkami obžalovaného pokiaľ ide o uloženie ústavnej formy ochranného liečenia.

Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že okresný súd napadnutým rozsudkom pri prevahe poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l) Tr. zákona (priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval) a § 36 písm. n) Tr. zákona (napomáhala pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom) nad priťažujúcou okolnosťou podľa § 37 písm. m) Tr. zákona (bol už za trestný čin odsúdený) postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Tr. zákona mimoriadne znížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom zníženej trestnej sadzby trestu odňatia slobody v rozpätí od 6 mesiacov do 26 mesiacov a uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov nepodmienečne. Pri určení druhu trestu a pre aplikovanie mimoriadneho zníženia trestu analogickým postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d) a od s. 4 Tr. zákona okresný súd podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku zohľadňoval predovšetkým skutočnosť, že sa obžalovaný dopustil trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmienenečného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, pod vplyvom alkoholu a že doteraz nebol vo výkone trestu za úmyselnú trestnú činnosť.

Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd v prejednávanej veci náležite nevyhodnotil pomery na strane obžalovaného. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že na obžalovaného doteraz nebolo pôsobené výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody, pričom nebyť jediného odsúdenie z roku 2020 by sa na neho hľadelo ako na netrestaného, ktorý pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Na základe uvedených skutočností preto odvolací súd dospel k záveru, že v prípade obžalovaného sa nejedná o kriminálne narušenú osobu, ktorá skutočnosť neodôvodňovala uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentom okresného súdu o potrebe uloženia nepodmienečného trestu s poukazom na spáchanie trestného činu v skúšobnej dobe podmienenečného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti. Uvedený právny názor okresného súdu nezodpovedá zneniu § 49 ods. 2 Tr. zákona, podľa ktorého je podmienenečný odklad výkonu trestu odňatia slobody vylúčený len v prípade spáchania úmyselného trestného činu v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Nakoľko v preskúmvanej veci sa nejedná ani o jednu z týchto situácií, uloženie nepodmienečného trestu obžalovanému z dôvodov uvádzaných v odôvodnení napadnutého rozsudku je v rozpore s Trestným zákonom.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil ďalšie pochybenie okresného súdu pri ukladaní trestu odňatia slobody, keď obžalovanému pri analogickom postupe podľa § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zákona bol v rozpore s § 39 ods. 3 písm. e) Tr. zákona uložený trest kratší ako 6 mesiacov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody okresným súdom vo výmere 5 mesiacov považuje za porušenie Trestného zákona v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. poriadku a súčasne za neprimerane prísny následok spáchania trestného činu, ktorá skutočnosť zakladá odvolací dôvod podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku. Preto odvolací súd zrušil odvolaním obžalovaného napadnuté výroky o uložení trestu odňatia slobody.

Keďže v napadnutom rozsudku bol správne zistený skutkový stav, podľa odvolacieho súdu boli splnené podmienky, aby mohol sám vo veci rozhodnúť podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku.

Pri určovaní druhu trestu odvolací súd bral ohľad nielen na doterajší spôsob života obžalovaného, ale aj na skutočnosť, že obžalovaný, ktorý sa priznal k spáchaniu trestného činu, bol okresným súdom uznaný za vinného z menej závažného činu trestného činu. Preto odvolací súd z pohľadu účelu trestu vyjadreného v § 34 ods. 1 Tr. zákona nepovažoval za nutné uložiť obžalovanému, ktorý nevykazuje sklony páchať úmyselnú trestnú činnosť, nepodmienečný trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o výmeru ukladaného trestu odňatia slobody, odvolací súd v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zákona zohľadnil prevahu poľahčujúcich okolností, vyhlásenie obžalovaného, že spáchal stíhaný skutok, nie závažné následky spáchaného trestného činu a možnosť nápravy obžalovaného, ktoré okolnosti

vo svojom súhrne zoslabujú mieru závažnosti konania obžalovaného, nie však pod mieru trestnosti činu vyžadovanú Trestným zákonom. Podľa názoru odvolacieho súdu vyhlásenie viny obžalovaným oprávňuje pri rozhodovaní o výške trestu analogicky postupovať podľa § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Tr. zákona, pričom spáchanie trestného činu obžalovaným v stave zmenšenej pričetnosti ako poruchového stavu vyvolaného požitím alkoholu súčasne zakladá dôvod na mimoriadne zníženie trestu aj podľa § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona. V dôsledku aplikácie uvedených zákonných ustanovení, predovšetkým však § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona, odvolací súd obžalovanému znížil trest odňatia slobody pod minimálnu dolnú hranicu zníženej trestnej sadzby v rozpätí od 6 mesiacov do 26 mesiacov a uložiť mu trest vo výmere 5 mesiacov, ktorého výkon bol odložený na primeranú skúšobnú dobu 1 rok.

Takto uložený trest odňatia slobody podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá účelu trestu vyjadrenému v § 34 ods. 1 Tr. zákona aj z pohľadu potreby ochrany spoločnosti, nakoľko pri splnení zákonných podmienok podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona odvolací súd ponechal v platnosti výrok napadnutého rozhodnutia o ochrannom liečení. Ochranné liečenie bude mať výrazný vplyv pri dosahovaní účelu trestu tým, že sa bude významnou mierou spolupodieľať na eliminácii hlavnej príčiny trestnej činnosti obžalovaného, ktorou je podľa záveru znaleckého skúmania závislosť obžalovaného na alkohole. Keďže z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že nie je v moci obžalovaného zvládať problémy s alkoholom na dobrovoľnej báze, odvolací súd dospel k záveru o potrebe uložiť obžalovanému ochranného liečenia ústavnou formou v súlade s odporúčaniami súdneho znalca. Ohľadom znaleckého posudku odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by vyvolávali pochybnosti o jeho správnosti a úplnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu sú závery znaleckého posudku zrozumiteľné a boli prijaté odborne spôsobilou osobou na podklade oboznámenia sa s obsahom trestného spisu a zdravotnej dokumentácie obžalovaného, vrátane osobného vyšetrenia obžalovaného súdnym znalcom z odvetvia psychiatrie. Z týchto dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s odvolacími námietkami obžalovaného o nepreskúmateľnosti znaleckého posudku č. 122/20223, ktoré podľa názoru obhajoby by mali zakladať dôvod zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku.

Vzhľadom na konštatovanú nezákonnosť a neprimeranú prísnosť trestu uloženého okresným súdom, odvolací súd dospel k záveru, že podmiennečne odložený výkon trestu odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov na skúšobnú dobu 1 rok, za súčasného ponechania výroku o ústavnom ochrannom liečení, zodpovedá zásadám ukladania trestov podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona a z hľadiska ochrany spoločnosti a možnosti nápravy obžalovaného spĺňa účel trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je sčasti dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.